

– Liten gjennomslagskraft

Kommunikasjonsrådgiver og Venstre-politiker Petter Natanael Toldnæs tror Facebook-grupper som «Ja til bevaring av Flørenes» og «Nei til bom på Kjerlingland» har begrenset verdi.

CARL CHRISTIAN ENGSTAD
carl.christian.engstad@lp.no

● Etter hvert som engasjerende saker som Flørenesutbygging og bommen på Kjerlingland har florert i media og blant politikerne, har det også dukket opp grupper på Facebook der brukerne gir utløp for sine meninger. Noen av disse gruppene har nådd rundt et halvt tusen medlemmer, og dermed er det aktuelt å spørre om de har gjennomslagskraft nok til å påvirke de som bestemmer utfallet av sakene. Nei, mener Petter Natanael Toldnæs.

– Gjennomslagskraften til Facebook-grupper er liten. Slike grupper er først og fremst en møteplass for andre som deler samme syn. De fleste gruppene blir startet som en motreaksjon på noe, og blant disse medlemmene diskuteres det og utveksles det informasjon. For lokale saker er disse gruppene av begrenset verdi, ettersom det ikke ligger geografiske betingelser for å melde seg inn.

Toldnæs er aktiv på Facebook, og startet selv gruppen «Behold Gamle Møglestu!». Men han forventet ikke at den alene skulle påvirke politikerne.

– Gruppen ble brukt som en infokanal om aksjoner og ideer, for å sette lys på saken. Gjennom gruppa ble jeg kjent med noen nye mennesker som brenner for lokale saker, og jeg fikk ris og ros for Venstres utspill, sier Toldnæs, som mener det er vanskelig å tallfeste nøyaktig hvor mange medlemmer en gruppe trenger for den virkelige får påvirkningskraft.

– For at slike grupper skal ha gjennomslagskraft må de bestå av et betydelig antall medlemmer. Det er vanskelig å tallfeste hva som utgjør den magiske grensa, men det viser et stort engasjement når en gruppe som «Bevar Hardanger» samler titusener av mennesker i protest mot regjeringens monstremaster.

Kontakt med velgerne

Selv om Toldnæs hevder at det er et stykke igjen før gruppene når sitt potensial, mener han at Facebook og andre sosiale medier er en uvurderlig kilde for å møte, holde kontakt med og føre dialog med velgerne.

– For min egen del bruker jeg Twitter, Facebook og så smått egen blogg for å rette oppmerksomheten mot saker jeg brenner for, i tillegg til å gi og få kommentarer til politiske saker. Sosiale medier er en god temperaturmåler, og jeg tror mange går glipp av nyttige innspill i det lokalpolitiske arbeidet. Er det noe lokalpolitikere

Flere må lære seg å kommunisere i nye kanaler

PETTER NATANAEL TOLDNÆS

tar de færreste lokallagene i Lillesand seg bryet med å oppdatere sidene mellom årsmøtene. Velgerne orienterer seg i økende grad på nettet, og tradisjonelt valgmaterieell får derfor mindre og mindre betydning. Det har vært noen spede forsøk på bruk av sosiale medier lokalt, men det er ingen tvil om at flere

bør bli flinkere til, så er det å få kontakt med de som ikke møter på gruppemøter, på årsmøter eller andre tradisjonelle fora. Sosiale medier handler om å dele, lytte og lære.

Han oppfordrer flere av politikerne i Lillesand til å lære seg å kommunisere i nye kanaler:

– Oppmerksomheten mot de nye mediene er noe laber blant politikerne her i byen. Hjemmesider for politiske partier ble etablert sent på 90-tallet, men allikevel må lære seg å kommunisere i nye kanaler, sier Toldnæs.

Liker engasjementet

Ordfører Arne Thomassen har ikke konto på Facebook, men han er uenig med Toldnæs angående påvirkningskraften til slike grupper.

– For det første synes jeg det er fint at folk engasjerer seg. Vi merker jo at i sånne grupper får folk fram sine synspunkter og meninger, og vi politikere får veldig god informasjon om hva som kommer ut av disse. Alt av lobbyvirksomhet i forhold til en sak er med på å påvirke utfallet, og i den kategorien vil jeg plassere Facebook-grupper. Men vi politikere må også passe på hvem det er som har startet og er med i gruppene. Det kan være folk som er direkte involvert i selve saken, som er inhabile og har en agenda når de starter gruppen.

– Hvorfor har du ikke selv konto?

ENGASJEMENT: Det er lett å si sin mening om lokale saker og forhold på Facebook, men hvor mye det hjelper på utfallet er vanskelig å måle.

AKTIV: Her aksjonerer Petter Natanael Toldnæs for å bevare Gamle Møglestu, en sak han selv opprettet gruppe for på Facebook.

IKKE PÅ FACEBOOK: Ordfører Arne Thomassen.

– Det tar altfor mye tid. Jeg føler rett og slett at jeg ikke har kapasitet til det. Jeg svarer på alt av e-post, telefoner og brev, og om jeg skulle ha svart på Facebook i tillegg ville jeg trentet er helt sekretariat til å hjelpe meg.

– Du føler ikke at du går glipp av en effektiv måte å kommunisere med velgerne på?

– Nei, jeg har mange som informerer meg om hva som foregår på de ulike sosiale mediene. Men nå som jeg har sagt ja til å stille for valg i en ny periode, må jeg vurdere hva jeg skal gjøre i forhold til denne type medier. Jeg utelukker ikke at velgerne vil se meg på Facebook i framtiden.

– Hva med de andre politikerne i Lillesand? Er de oppdaterte nok på sosiale medier?

– Det har jeg ingen mening om. Politikerne i Lillesand er nesten alle deltidspolitikere, og de bruker utrolig mye tid på selve politikken. Da er det begrenset hvor mye de kan være til-

gjengelig og hvor mye tid de kan legge ned i ting, sier Thomassen.

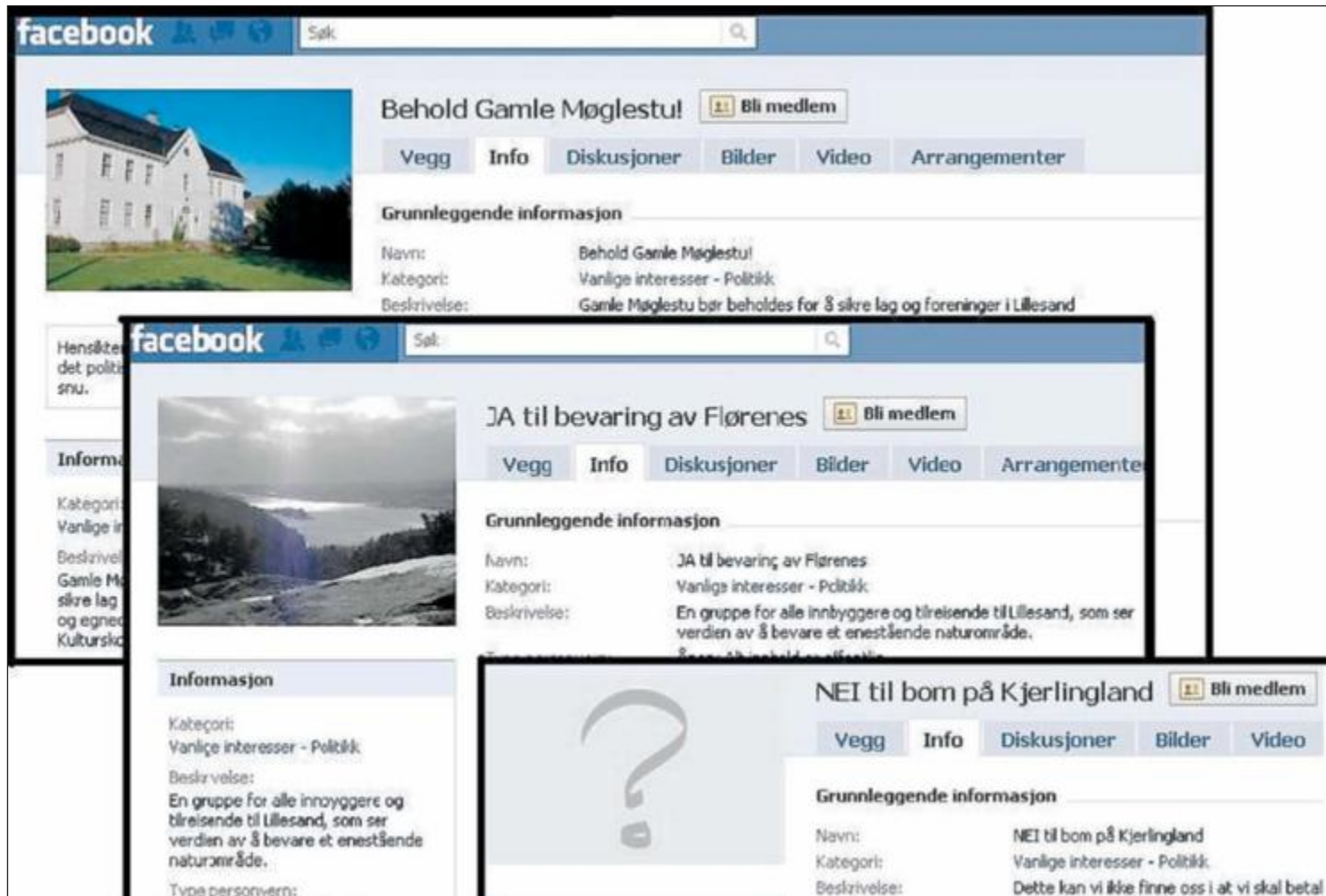
Gammeldags

Magne Nikolaisen (H) har heller ikke opprettet seg en konto på Facebook. Han mener grunnen til det er at han er gammeldags.

– Jeg har ikke kommet så langt, og det er heller ikke noe jeg har prioritert. Jeg bruker mye av dagen på både datamaskinen og mobiltelefonen, så jeg føler jeg setter av nok tid på slikt, sier Nikolaisen, som ikke opplever det som noe savn å ikke ha kontakt med velgerne via sosiale medier.

– Det kan hende det er ting jeg ikke er klar over med tanke på sosiale medier, men jeg har antagelig blitt for gammeldags.

En kjapp sjekk viser at kun 11 av 29 bystyremedlemmer i Lillesand har konto på Facebook. I tillegg er mange av disse kontoene rimelig inaktive.

Engasjert og provosert

Jan G. Sundt tar ikke selvkritikk for at han engasjerer seg mot Flørenesplanene, men den trofaste Lillesand-vennen innrømmer at han burde trukket seg som møteleder da informasjonsmøtet utviklet seg til et debattmøte.

THOR BØRRESEN
thorb@lp.no

● Jan Sundt har gjennom sine snart 25 års tilhørighet til Lillesand holdt en lav profil i samfunnsdebatten selv om han har engasjert seg både i seilforening og i forhold til Saltholmen fyr og den årlige Olsok-feiringen. Derfor kom det nok noe overraskende på mange at han så til de grader stiller seg i spissen for motstanden mot Flørenes-utbyggingen.

Rabaldermøte

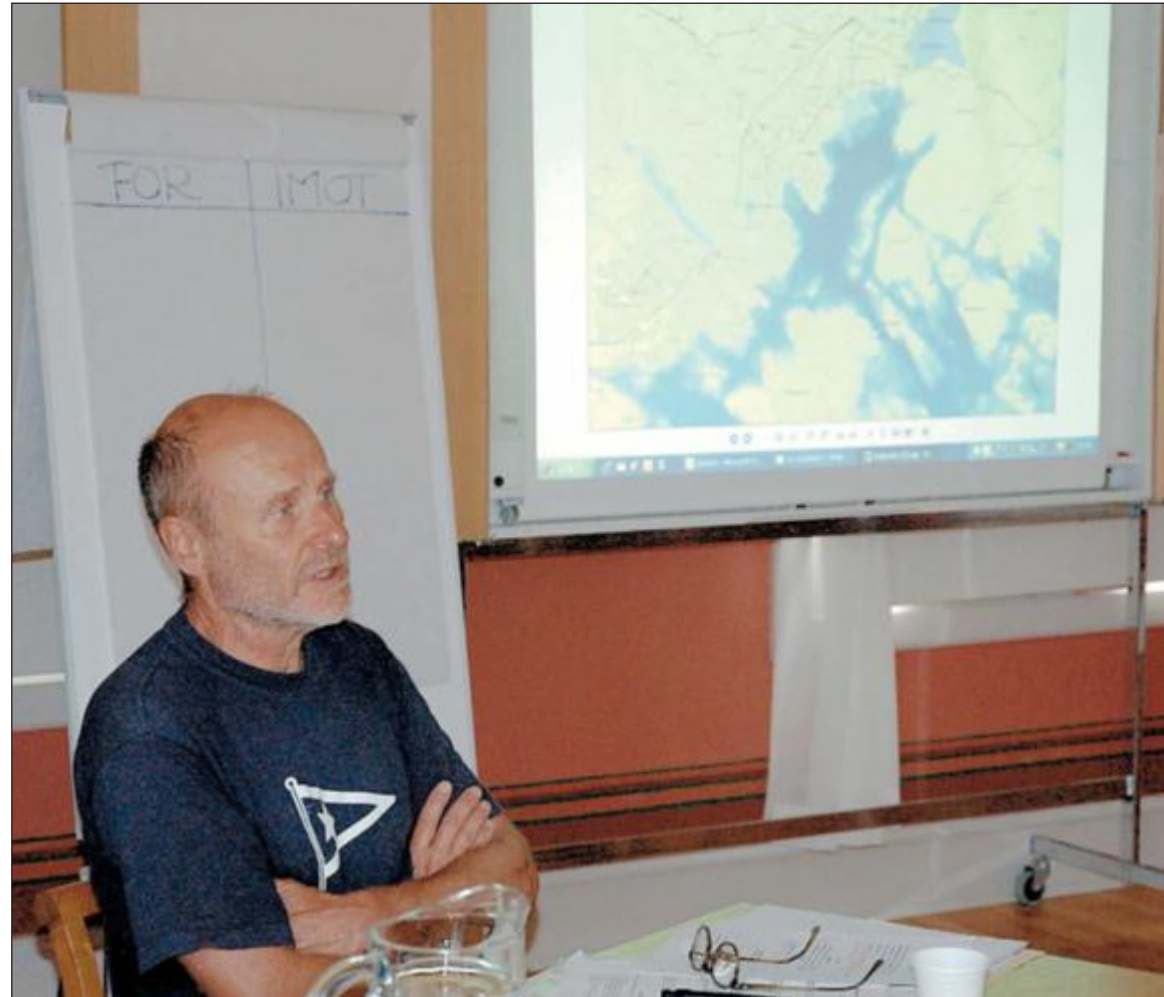
Møtet i rådhuset var også Sundts første som politisk møteleder, og det blir trolig også det siste.

– Jeg ble satt sjakk matt. Selvfølgelig skulle jeg ikke ledet møtet da det ble et debattmøte og ikke et rent informasjonsmøte. Jeg var ikke rutinert nok, og må ta det på min kappe. Det positive er imidlertid at vårt initiativ forhåpentligvis fører til at vi nå får en real debatt om Flørenes-planene, sier Jan Sundt til Lillesands-Posten. Han var en av initiativtakerne til å danne en velforening for hytteeiere og fastboende og også det påfølgende debattmøte, et møte som endte i lettere kaos.

– Når det gjelder generalforsamlingen så visste vi at det ville bli rabalder. Vi hadde fått kopi av eposter som viste at enkelte grunneiere ville forsøke å kontrollere eller stanse velforeningen. Jeg er fornøyd med at vi som bor der, hytteeiere og fastboende oppnådde det vi ville, og nå har etablert et talerør for våre interesser. Dersom utbyggerinteressene organiserer seg i en egen organisasjon, slik som ordføreren har anbefalt så er

Jeg ble satt sjakk matt

JAN G. SUNDT

RABALDERMØTE: Jan G. Sundt mener han var alt for engasjert til å være en god møteleder da tilhengere og motstandere av Flørenes-planen møttes i rådhuset. Selv er han ivrig motstander av planene. (Foto: Merete Moen)

det bare fint. Da får vi en debatt med rene linjere, sier Sundt, som imidlertid ikke var forberedt på den høye temperaturen som kom til å prege «informasjonsmøtet».

– Jeg var i kontakt med Arne Thomassen to uker i forkant av møtet og spurte om vi kunne få en politiker som var for planen og en som var mot, men fikk da til svar at det ikke var mulig fordi politikerne ikke hadde tatt stilling. Men rett før møtet fikk jeg beskjed fra Arne om at han hadde bestemt seg og at vi måtte tillate forberedte innlegg. Det var greit å få avklart hvor Høyre og ordføreren står, men det var uheldig for mine meningsfeller og meg som møteleder, sier Sundt, som i ettertid mener at

han burde trukket seg som møteleder.

Lillesander

De som var tilstede i rådhusalen kunne ikke unngå å legge merke til Sundts engasjement. Han lot seg provosere av Høyre og utbyggerinteressene på møtet. Det er et engasjement som er like glødende nesten to uker etter og som han bedyrer skyldes en genuin kjærlighet til Flørenes og Lillesand.

– Jeg betrakter meg som lillesander etter å ha tilbrakt mye av de siste 25 årene her, sier Sundt og legger til at han mener det er oppkonstruert å lage et skille mellom hytteeiere og fastboende i denne saken.

– Det er bare et forsøk på avsporing. Det så vi også på møtet, hvor det var 28 som tegnet seg som

medlemmer og motstander av utbygging. 13 var fastboende og 15 hytteeiere. Det var for øvrig ingen som tegnet seg for utbygging, sier Sundt som selv omgås vel så mange fastboende som sommergjester, og selv om han og ordføreren er rykende uenige om Flørenes-utbyggingen var han også i år velkommen på det tradisjonsrike «Gudemødet» i ordførerenes hage.

Vakre Lillesand

Det var på midten av 80-tallet at Sundt kjøpte sin første av tre eiendommer i Lillesand.

– Jeg hadde et sted på Tjøme, men synes Lillesand var mye vakrere. Det var ikke så tettbyggt her, gamle arkitektoniske perler var bedre tatt vare på og ikke minst var og er det mange hyggelige

mennesker her, sier Sundt, som i perioder har tilbragt en fjerdedel av året i Sørlandsdyllen.

– Da vi bodde i England tok vi barna ut av skolen og drev hjemmeundervisning i perioden mai-september. Av familiære årsaker ble det imidlertid Oslo som ble vår base da vi flyttet til Norge. Nå forholder vi oss til skoleferiene og da har vi ikke den samme fleksibiliteten. Men sommerne i Lillesand er fortsatt høydepunktet for oss, forklarer Sundt og legger til at det nok kommer til å være slik i fremtiden også.

– Selv om det skulle bli by på Flørenes så vil vi nok fortsette å tilbringe sommerne i Lillesand. Men nå håper jeg jo ikke det skal gå så ille, sier Sundt og legger til at han ikke ser på planene som realistiske.

– Planene er overdimensjonerte. Jeg forstår grunneiere som tror de har vunnet i lotto, men når en ser på hva som må til av en vei på 17 meters bredde og flatsprengning så har jeg vondt for å tro at dette er noe lillesanderne ønsker og når man tar med det økonomiske aspektet så kan jeg ikke skjønne hvordan man skal få det til. Hadde det vært i Oslo, så kunne et slikt prosjekt kanskje ha vært realisert, men ikke i Lillesand hvor man forutsetter at utbyggingen skal skje over 40 år, sier mannen som har bred erfaring fra shipping og finans.

– Mange vil kanskje lure på hvorfor dere er så veldig opptatt av økonomien i prosjektet. Bør ikke det strengt tatt være utbyggernes problem?

– Det kan du jo si, men dersom arbeidet først igangsettes og utbyggingen siden hen finner ut at de ikke klarer å gjennomføre det så kan allerede skaden være skjedd og det vil bli press på kommunen om å gå inn med midler eller at man må lempe på miljøkrav eller utbyggingstakten. Ingen av delene er gunstig, mener Sundt, som bedyrer at han selv ikke blir nevrerdydig berørt av planene.

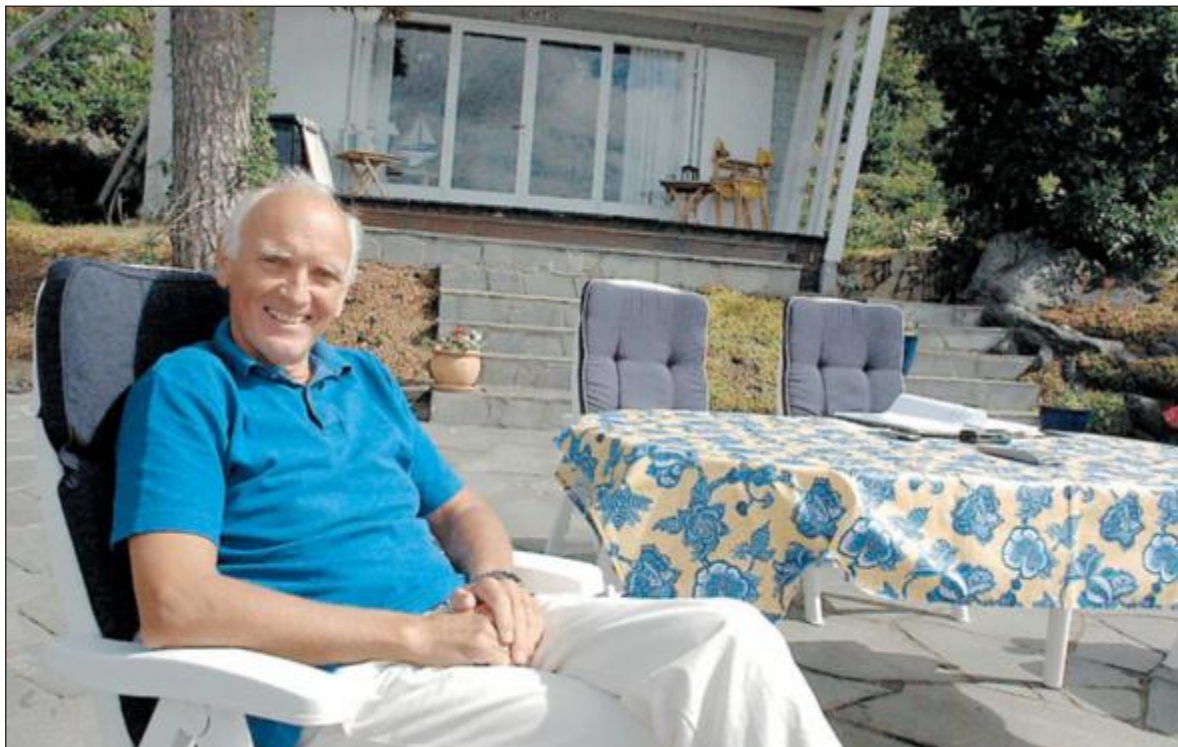
– Noen vil vel hevde at dine eiendommer kanskje vil falle i verdi?

– Vet du, at det har jeg ikke tenkt på engang. Uansett vil det utgjøre en så liten del av min økonomi at det ikke har noen betydning.

Utbygger må betale

Lillesands-Posten skrev fredag at dersom eiendommer må innløses i forbindelse med realisering av Flørenesplanen, så vil det koste Lillesand kommune dyrt. Dette er ikke riktig. Ordfører Arne Thomassen og leder av Lillesand Høyre, Magne Nikolaisen, ønsker å understreke at det er utbygger som må bære alle kostnader. Slik har det vært praktisert i Lillesand kommune i en årrekke, noe utbyggere har akseptert.

– Det er helt uaktuelt at Lillesand kommune skal bruke en eneste krone på det. Utbygger må bære alle kostnader, sier Nikolaisen, som legger til at det er en forutsetning for Lillesand Høyre at skattebetalerne ikke skal belastes med dette.

Hytte

Thingsakerfjorden Hyttevel med leder Torstein Bore i spissen vil slåss til siste slutt for å bevare hytteeiendommene sine og naturverdiene på Flørenes. – Vi selger ikke frivillig, sier Bore som har feriert i Kraageviga i over 30 år.

KAMPKLAR:

Leder av Thingsakerfjorden Hyttevel, Torstein Bore, vil kjempe mot innløsning av hytteeiendommer. Han og familien har feriert i Kraageviga i over 30 år.

LILLESAND-PATRIOT: Jan G. Sundt har ikke hatt behov for å reise ut av Lillesand i sommer.

Avklaring

Jan Sundt håper at den pågående prosessen fører til en avklaring i forhold til Flørenes-halvøyas fremtid.

– Jeg håper at naturverdiene og friluftslivet vinner, men både for oss som er opptatt av det, grunneiere som vil bygge og de som frykter for at eiendommene deres skal eksproprieres er det viktig å få en avklaring, mener Sundt, som ikke ser for seg noe opplagt kompromiss.

– Nei, det er på mange måter alt eller ingenting, selv om jeg mener felt G bør være lite kontroversielt.

– *Du har ikke vurdert å flytte til Lillesand og gå inn i politikken med ditt engasjement?*

– Nei, politikk er ikke noe for meg. Jeg er først og fremst en idealist. Jeg har et sterkt engasjement, men tror jeg gjør mer nytte for meg gjennom de prosjektene

jeg er involvert i og som investor enn som politiker. Det får vi overlate til dem som har bedre evner til det enn meg, smiler Sundt som er opptatt av å vise at det er mulig å kombinere investeringer i miljø og aktivitet for ungdom med alminnelige krav til avkastning.

– For tiden er jeg engasjert i et alpenser i Oslo, og er også med i et prosjekt sammen med Terje Håkonsen for å miljøsertifisere Artic Challenge og også Snowboard VM i 2012 som jeg er engasjert i, sier Sundt, som også er involvert med Grønn hverdag i hovedstaden, noe som er en naturlig forlengelse av hans arbeid med økologisk landbruk som han var en pioner for i England.

Saltholmen-stiftelse

I Lillesand er det først og fremst seilforeningen som har nytt godt av hans engasjement.

– Det startet i den perioden hvor vi bodde lengre perioder her. Da var jeg med på både vår og høstseilasene, forklarer Sundt som har tatt initiativ til å gjøre Saltholmen til en stiftelse.

– Jeg har sagt meg villig til å bidra økonomisk for å få til en slik løsning. Det vil jo være en aldri så liten skandale om ikke dette praktfulle fyret lenger skal være tilgjengelig for allmennheten. Samtidig trenger seilforeningen og padleklubben et klubbhus på land. Ved å selge fyret til en stiftelse kan vi løse begge deler, påpeker Sundt, som har god tro på at hans skisse til løsning vil bli gjennomført når Kokkenes-planene er ferdigbehandlet.

– Jeg har stor tro på stiftelsesplanene. Ordføreren tente umid-

delbart på ideen og han forsikrer meg stadig at han er engasjert for å få dette på plass, så da regner jeg med at det går sånn, sier Sundt, som ikke har planer om å engasjere seg ytterligere i Lillesand.

– Jeg er vel engasjert i mer enn nok, og sånn umiddelbart kommer jeg ikke på noe spesielt som Lillesand trenger heller. Restauranttilbudet er blitt veldig forbedret og det er mange hyggelige butikker her og ikke minst et blomstrende kulturliv. Jeg har i sommer ikke hatt behov for å reise noe annet sted, sier Sundt, som eier ikke mindre enn tre eiendommer i Lillesand.

– Vi hadde planer om å bosette oss i Lillesand og da kjøpte vi huset i Flørenes som vi har restaurert og pusset opp. Det leier Pernille Usterud Svendsen og hennes

familie nå, og det er vi veldig glad for. De passer så godt her. Da Humleøya ble lagt ut for salg så bestemte jeg meg for å selge landstedet på Tjøme som våre barn skulle arve og i stedet gi dem dette i Lillesand. Det er en bedre løsning, sier Sundt, som kan fortelle at to av barna har vært i Lillesand siden mai. De har jobbet sammen med Bjørn Skuggevik og klippet plen og gjort forefallende arbeid på flere av eiendommene til andre sommergjester.

– Det gir en grei inntekt til studiene deres, sier Sundt, som til sammen har oppdratt sju barn.

– Jeg hadde tre barn fra før og Ruth hadde tre barn og så har vi laget en i sammen, men hennes barn var så små da vi giftet oss at jeg har oppdratt dem også, forklarer Sundt som har rukket å fylle 62 år.

– Men jeg føler meg mye yngre, smiler han.

Nei, politikk er ikke noe for meg

JAN G. SUNDT

eierne vil slåss til siste slutt

MERETE MOEN

merete.moen@lp.no

● Leder i Thingsakerfjorden Hyttevel, Torstein Bore, er svært overrasket over at Lillesand kommune vil bygge ut i et område med så store naturverdier.

– Dette er et fantastisk naturområde med stort biologisk mangfold og flott turterreng. Jeg går tur her med hunden daglig, og Flørestein er unik. En vil ikke klare å opprettholde turstiene etter utbygging. Jeg tror alle innser det, sier Bore.

Flere må innløses

De ti hytteeierne i velet er beredt til å slåss til siste stund for å bevare hyttene og området.

– Vi selger ikke frivillig, men ser selvfølgelig ikke frem til år

med rettssaker hvis planen gjennomføres, sier lederen av velet.

Fredag presenterte Lillesands-Posten de seks eiendommene som må innløses dersom Flørenesplanen skal gjennomføres i sin helhet. Det er fem hytter som da ryker, i følge opplysningene gitt av plansjef Sindre Rørby.

Torstein Bore mener det er flere enn de nevnte seks eiendommene som må eksproprieres. Han viser til kartet i planforslaget og peker på ytterligere to hytter i Kviviga og deler av to eiendommer i Ålebakk. Han peker videre på tre hytter som ligger midt i den planlagte båtbanen ved Kvivikodden dimensjonert for 450 båt plasser.

– Lillesand kommune har sagt

at det skal være en buffersone mellom hytter og boliger. Da blir det uanstendig å skulle ha tre hytter der. Etter min mening må også de tre hyttene tas, sier Bore.

Medlemmene i Thingsakerfjorden Hyttevel har alle vært der i generasjoner. Torstein Bore har to eiendommer ved Kraageviga, den ene kjøpt i 1978 og den andre i 1986.

– Administrasjonen i Lillesand kommune har ikke diskutert noen ting med oss, og planene om å bygge på Kvivigodden har eksistert i 11 år. Det blir full konflikt når en ikke gjør noe forsøk på å diskutere, sier Bore.

Andre løsninger

Bore viser til et kart utarbeidet av Lillesand kommune, Grønn

strukturanalyse datert 01.12.1999. Der er området i strandsonen merket som område med svært store naturverdier. Bore synes det er svært spesielt at kommunen nå vil bygge ut her.

– Igjen - det forundrer meg at en vil ta områder med svært store naturverdier, fullt av konflikter pluss at det vil bli dyrt. Hvorfor velger man ikke andre områder der naturverdiene er mindre og konfliktene mindre, spør Torstein Bore.

Hytteeierne reagerer på at Lillesand kommune ikke kan gi et svar på hva slags erstatning en får dersom eiendommen deres må innløses.

– En skulle tro at en helst skulle vite hvor mye ekspropriasjon

vil koste før man vedtar planen, mener leder av velforeningen.

Arbeiderpartiets Leif Vagle har tatt til orde for at det eventuelt kan være mulig å finne mellomløsninger slik at hele eiendommer ikke trenger å innløses.

– Det er helt uaktuelt at hytter med strandeiendom gjøres om til helårsboliger, sier Torstein Bore.

Thingsakerfjorden Hyttevel jobber med en høringsuttalelse til kommunedelplanen for Flørenes. Fristen for å uttale seg er 17. september.

– Så får vi håpe at de hører på oss, sier Torstein Bore.

MENINGER:

Prinsippene for Flørenesplanen

● Formannskapet avklarte i juni 2008 prinsipper for kommunedelplan Flørenes ved å vedta at det skulle bli «en utvidelse av det som oppfattes som Lillesand by». Videre står det i vedtaket at «det skal legges opp til høy utnyttelsesgrad med god boligsosial profil» og «det skal legges vekt på landskapstilpasset utbygging, bevaring av viktige turområder, gode kollektivløsninger og tilrettelegging for myke trafikkkanter...».

En kan naturligvis stille spørsmål ved hvor riktige disse prinsippene er. Men i denne artikkelen vil jeg ta dem som de står, og kommentere hvordan jeg ser på den framlagte planens oppfyllelse av dem.

Ifølge kommunen selv er det bare delfelt A som henvender seg til Lillesand sentrum, landskapsmessig sett. Men på grunn av atkomstveiens plassering vil beboere i alle områder, inkludert A, gjerne komme til å «lekke» til andre steder for innkjøp og kultur. Til overmål er disse forholdene ikke konsekvensutredet i planforslaget. Det ligger likevel nær å si at planen som helhet ikke oppfyller prinsippkravet om å være en utvidelse av Lillesand by.

Når det gjelder høy utnyttelsesgrad og boligsosial profil, kan det ikke være tvil om at det

første oppfylles. Jeg har ikke tak i nok informasjon til å lage presise sammenlikninger, det mangler tall for kvadratmeter pr bolig av de ulike typene; og hva som er boligområder og ikke-boligområder kan det også bommes på. Men litt tommelfinger-regning med gjennomsnittlige arealer på 100 kvadratmeter i lavblokk til 150 kvadratmeter i enebolig (og kjede- og rekkehus imellom), gir at utnyttelsesgraden

for delfelt A blir ca det dobbelte av «nyere frittliggende blokkbebygging i Oslos utkanter», eller ikke langt av halvparten av det Grünerløkka i Oslo har. Det er også rundt tre ganger så tett som boligdelen av den nylig vedtatte planen for Høvåg sentrum.

Jeg har ikke regnet like nøye på de andre delfeltene, men det ser ut til at de ligger i området fra ca Høvåg sentrum til det dobbelte, altså en god del lavere utnyttelse enn for A. Kanskje skal det være slik på Flørenes, men da må man i alle fall ikke ha forventninger om at det blir noe igjen av naturen innen delfeltene - og A er klart verst. Det som normalt er gode henstillinger om å unngå flatsprengning, er det i dette bildet rett og slett vanskelig å ta alvorlig.

Om det blir god boligsosial profil, er vanskelig å si ut fra planen. Det er i stor grad opp til detaljplanlegging såvel som utbyggenes prising, og den er ikke upåvirket av deres kostnader. Totalt sett tror jeg vi må anta at det boligsosiale ikke blir det letteste å få på plass.

Til kollektivløsningene. Også her er kommunens saksframlegg ganske klart: det vil ikke være i nærheten av regningsvarende med god kollektivbetjening med hyppige avganger. Det man kan få til uten å subsidiere kraftig, er «miljøbuss og eventuelt matebuss mot Gaupemyr». Altså: prinsipp ikke oppfylt.

Og så er det landskapstilpassning og bevaring av turområder, da. Ytre deler er i behold, og det er gode striper med grønt i planen. Men de grønne stripene er ikke større enn at byggeområdene kommer til å overskygge dem for det aller meste. Det vil være bygninger og veier, skråninger og fyllinger som dominerer landskapsbildet, ikke natur. Om viktige turområder blir bevart, kommer an på øyene som ser, men i mine øyne blir det atskillig mer ødelegging enn bevaring.

Oppfyllelsen av formannskapets prinsipper er altså temmelig svak. Forholdet er nok at prinsippene er gode ønsker som er umulige å realisere i kombinasjon. Har man gjort regning

KRITISK: Otto Randøy er skeptisk til Flørenes-planen.

med prinsippene, bør man etter min mening nå innse at virkeligheten likevel ikke kommer til å se i nærheten av slik ut om planen realiseres. En konsekvent videreføring av prinsippvedtaket

må derfor bli at nåværende plan avvises i det alt vesentlige.

I tillegg er det store betenkeligheter på forhold som ikke er nevnt i de vedtatte prinsippene.

Det bør for eksempel være uaktuelt for Lillesand å styre så hardt for Flørenes at alle andre feltutbygginger blir umulige de neste førti årene. Men disse forholdene får nøye seg med bare å være såvidt nevnt i denne artikkelen.

Otto Randøy
bystyrerepresentant KrF

Særinteresser og andre interesser i Flørenes-debatten

● I den hete debatten som nå pågår om utbyggingsplanene for Fløreneslandet, har noen deltakere gitt uttrykk for at det er særinteresser som styrer den, særlig gjennom aktiv lobbyisme. I Lillesands-Posten 27. juli uttalte Arbeiderpartiets Leif Vagle at særinteresser ikke skal være avgjørende for Aps endelige standpunkt etter høringen.

Det er svært tilfredsstillende at Vagle på denne måten gir uttrykk for at det er de overordnede, allmenne interessene som skal vektlegges i partiets beslutningsprosess. Det er også viktig at disse går foran særinteressene.

Det er selvsagt ikke noe galt i at en part også argumenterer for overordnede, allmenne interesser ved siden av sine særinteresser. Tvert imot! Det som derimot kan bli feil er om debattanter forveksler disse. Da kan debatten komme ut på et sidespor, og tilsløres ved at den subjektiveres om hvem som fremfører argumentene.

Hva er så de overordnede, allmenne interessene, og hva er særinteressene? De økonomiske interesser til henholdsvis utbyggere, hytteeiere og andre som økonomisk berøres av en beslutning i den ene eller annen retning, utgjør særinteresser; oftest kolliderende sådanne. Dette er egeninteresser begrenset til den enkelte. De overordnede, allmenne interessene er representert ved interesser som skal ivareta fellesskapet, samfunnet. Det er i dette tilfellet både kommunale interesser og interesser knyttet til miljø, landskapsver-

di, naturverdi, friluftsliv og kulturverdi.

De kommunale interessene omfatter blant annet tilrettelegging for best mulig bomiljø, byutvikling og vekst som gir innbyggere i dag og i fremtiden. Videre omfattes kommuneøkonomi og annen kommunal virksomhet. Formålet med Flørenesplanene er å få til en utbygging med tilstrekkelig antall boligtomter; som på kort og lengre sikt ivaretar beboelsesbehov i kommunen. Denne interessen er imidlertid av en slik art at den oftest kan bli tilfredstilt ved alternative lokaliseringer. Grunnen til at en lokalisering fremheves fremfor andre, er gjerne at man ser for seg at infrastruktur, bomiljø og etterspørselsmessige faktorer vil gjøre den ene lokaliseringen mer fordelaktig enn den andre. Det ene stedet tilbyr m.a.o. noe mer enn det andre stedet. Når det gjelder arealalternativet i Lillesand, har ATP-utvalget i sin innstilling og konse-

kvensvurdering vurdert Sangerid til et klart bedre alternativ enn Flørenes. Kommunens planavdeling har laget et diskusjonsutkast til bystyret der fortetting av sentrum ble ansett som viktigst, mens Sangerid kom best ut sammenlignet med Flørenes hva gjelder store nye boligområder. Det er et tankekors i denne høringsrunden at de planfaglige vurderinger peker i helt andre retninger enn Flørenes.

De øvrige allmenne interesser er knyttet til miljø, landskapsverdi, naturverdi, friluftsliv og kulturverdi. Dette er goder som alle og enhver nyter godt av både nåværende og fremtidige generasjoner. Dette er imidlertid interesser som stadig blir utsatt for til dels sterkt eksternt press, enten gjennom forurensning eller annen kvalitetsforringelse og ødeleggelse. Lovgiver har derfor gjort noen grep for å verne om dem. For å bevare strandsonen er det innført et 100-meters belte med byggeforbud. Flørenes-pla-

nen legger opp til kanskje landets mest omfattende brudd på disse nasjonale retningslinjene ved at 3-5 km strandlinje fra Tingsaker, rundt Kvikvikodden, i Dyvik og langs Langedalstjønna bygges ned. Lov om friluftsliv skal verne friluftslivets naturgrunnlag og sikre allmennheten rett til ferdsl, opphold m.v. i naturen, slik at mulighetene for å utøve friluftsliv som en helsefremmende, trivselskapende og miljøvennlig fritidsaktivitet bevares og fremmes. Kulturminner og kulturmiljøer er vernet i lov om kulturminner; og formålet er at deres egenart og variasjon skal vernes både som en del av vår kulturarv og identitet og som ledd i en helhetlig miljø- og ressursforvaltning. Naturmangfoldet er vernet i naturmangfoldloven som har som formål at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern. Flørenesplanen vil utradere Lillesands kanskje mest benyttede og uberørte tur- og rekreasjonsområde og et omfattende tursti-nett.

Til sist, men ikke minst, er det gitt sterke føringer i plan- og bygningsloven som skal fremme en bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og fremtidige generasjoner. Denne loven legger føringer for de beslutningsprosesser som berører allmenne interesser, og som skal inngå i planlegginger og konsekvensutredninger. Dette for å sikre at de nettopp ikke utilsiktet eller vilkårlig blir tilsidesatt. Det er dermed ikke uten videre en en-

kel sak å tilsidesette disse allmenne interessene.

Et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag forutsetter at tiltaket og de interessene det berører, er konsekvensutredet. I beslutningsprosessen som nå står for døren, må alle konsekvensene og interessene veies og vurderes. I vektleggingen må konsekvensene for de overordnede, allmenne interessene gis en større vekt enn særinteressene. Det å bevare et friluftsområde er selvsagt en allmenn interesse for alle, ikke en særinteresse for de etablerte i området.

I vektleggingen av de rent kommunale interessene og de allmenne interessene som er representert gjennom miljø, landskapsverdi, naturverdi, friluftsliv og kulturverdi, bør de sistnevnte gis større vekt i vurderingen enn de rent kommunale. Dette gjelder ikke minst dersom kommunens byutvikling og de øvrige kommunale interessene uten særlig ulempe kan tilfredstilles andre steder hvor skadevirkningene for de allmenne interessene og de sterkest berørte særinteressene er mindre.

Med Vagles uttalelse om ikke å se hen til særinteressene, er det grunn til å se positivt på den kommende beslutningsprosessen som da bør gi et resultat som er i samsvar med den voldsomme motstanden mot planforslaget en folkebevegelse som ønsker å bevare Fløreneslandet og de allmenne interessene som ligger der i dag, slik at de blir tilgjengelig også for kommende generasjoner.

Torbjørn Flørenes